

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հարությունյան Ա.Հ. – Օսմանյան խորհրդարանի պատգամավոր Ա. Վոսմանի ծածկագիր նամակը՝ ուղղված Թալեային	3
Գալուստյան Ռ.Ա. – Հայ մտավորականության ոչնչացումը Հայոց ցեղասպանու- թյան ընթացքում (1915-1916 թթ.)	15
Մախմուրյան Գ.Գ. – Բրեստ-Լիտովսկի հաշտությունից մինչև Մուղղոսի զինա- դադար. չկատարված պայմանագրերի պատմություն	21
Սվազյան Հ.Ս. – Աղվանից աշխարհի պատմության ուսումնասիրության հիմունքները	40
Կարեն Համադա (Ճապոնիա, Տոկիո) – Ներսես Շնորհալիի XIX դ. ոռոս աստվածաբանության մեջ	67
Խառատյան Ա.Ա. – Զմրուռնիայի հայ գաղթօջախը (XVIII դ. 2-րդ կես – 1922)	85
Ղարազոյան Ա.Հ. – Դիցաբանական պատկերացումների արտացոլումը Վանի թագավորության արքայանուններում	99
Աբխոզյան Ռ.Վ. – Ռազմական գործունեությունը Էներգետիկ պաշարների համար մղվող պայքարում	108
Սաթևոսյան Մ.Մ. – Լեհաստանի հայ համայնքի դերը Հայաստան-Լեհաստան հարաբերությունների զարգացման գործում	115
Բեգլարյան Ա.Ս. – Քաղաքացիական հասարակության զարգացման գործընթացը Հայաստանում	123
Հովսեփյան Մ.Վ. – Զավեն պատրիարքի գործունեությունը Կ. Պոլսի ՀՅԴ մամուլի լուսաբանմամբ (1909-1915, 1918-1922 թթ.)	131
Բաղդասարյան Ս.Հ. – Իրավիճակի զարգացման հնարավոր ձևերը ոչ բռնի դիմադրության դեպքում	140
Պետրոսյան Դ.Տ. – Սանցիսե-Զավախքի ու Օսկյայի պատմաքաղաքական և ժողովրդագրական իրավիճակը	145
Ամիրջյան Հ.Հ. – Դավանափոխության հարցերը Վրաստանի և Իմերեթի Հայոց վիճակային կոնսիստորիայի դատական ատյանի արձանագրություններում	159
Աբրահամյան Հ.Բ. – Արցախի հիմնախնդրի միջազգայնացման հարցի շուրջ	169
Սարիբեկյան Ս.Լ. – «Պետական տարածք» աշխարհաքաղաքական ռեսուրսի հետազոտության խնդրի մասին	179
Եսոյան Մ.Ա. – Հայկական բարենորոգումների լուսաբանումը սիրիական «Ալ-Թա- կադդում» թերթում (1912-1914 թթ.)	186
Օհանեան Ս.Տ. (Իրաքի Հանրապետություն, ք. Բաղդադ) – Հայ կնոջ դերը իրաքա- հայ գաղութի հասարակական կենտրոնի մեջ (1915-2003 թթ.)	192
Հարությունյան Տ.Հ. – Հասարակական իդեալի ճգնաժամը արդի հայ մամուլում	203

ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԻՆԹՅՈՒՆ

Բեժանյան Ա.Գ. – Սփյուռքի մասին տեսությունների համառոտ ակնարկ	211
--	-----

ԱՐԵՎԵԼԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մինասյան Ն.Ա. – Ֆեթուլլահ Գյուլենի գործունեությունը Կենտրոնական Ասիայի թյուրքալեզու հանրապետություններում	228
--	-----

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Բաբայան Ա.Ս. – Ձեռնարկությունների ռազմավարական պլանավորման կարևորագույն խնդիրները	238
--	-----

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԻՆԹՅՈՒՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Վարտանուվա Ժ.Ա. – Գեղագիտական ընկալման մասին	247
--	-----

ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ

Գալստյան Ն.Մ. – Հայրենակցական միությունները և քաղաքացիական հասարա- կության ձևավորման առանձնահատկությունները Հայաստանում	254
--	-----

ԼԵՋԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Դոլուխանյան Ա.Գ. – Վարդանանց պատերազմն ըստ Դ. Դեմիրճյանի	267
--	-----

Համբարձումյան Վ.Գ. – Բառաքնական և ստուգարանական ճշգրտումներ ու լրացումներ հնդեվրոպական ծագման իմաստային մեկ խումբ կազմող միավորների մեջ.....	279
Հովհաննիսյան Մ.Վ. – Տերյանի չափածոյի հնչյունական ոճավորումը.....	299
Աբրահամյան Ա.Ա. – Համշենի բարբառում առկա «լեխտըր» բառանվան շուրջ.....	307

ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԵՎ ԱՐՎԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մարտինենկո Ի.Է. (Բելառուսի Հանրապետություն, ք. Գրոդնո) – Հայաստանի Հանրապետության պատմամշակութային ժառանգության հասկացությունը և կազմը.....	314
--	-----

ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Խաչատրյան Ժ.Դ. – Միսիան (Միսսական).....	330
--	-----

ԼՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Թորոսյան Մ.Գ. – Մշակույթի հարցերի ընկալումը ՀՀ էլեկտրոնային մամուլում.....	335
Ալոյան Լ.Ա. – Երիտթուրքերի քննադատությունը «Մշակ» թերթի էջերում.....	340

ԳՐԱԽՈՍՏԱԿԱՆՆԵՐ

Դանիելյան Է.Լ. – Նիկոլայ Հովհաննիսյան, Արքայից արքա Տիգրան Մեծը և հայկական կայսրությունը արաբական արդի պատմագիտության գնահատմամբ.....	350
Խաչատրյան Ս.Մ. – Ա. Հովսեփյան, Հայրենական մեծ պատերազմը նաև հայության գոյամարտն էր.....	354
Դոլուխանյան Լ.Կ. – Ճարտարապետ Հայկ Վարդանյանի ստեղծագործական աշխարհը.....	358
Սարգսյան Մ.Տ. – Մարտին Բաղդասարյան, Ազատագրում.....	361

ՀԻՇԱՐԺԱՆ ՏԱՐԵԹՎԵՐ

Վարդանյան Վ.Մ. – Ականավոր պատմաբան-աղբյուրագետը.....	363
---	-----

ՄԵՐ ՀՈՐԵԼՅԱՆԵՐԸ

Ջաքարյան Ս.Ա. – Մեն Արևշատյանը հայագիտության մեջ.....	367
Ականավոր հետազոտողն ու գիտության կազմակերպիչը.....	371

ԽՈՍՔ ՀԻՇԱՍՄԻ

Նիկոլայ Քոթանջյան.....	374
------------------------	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ИСТОРИЯ И ПОЛИТОЛОГИЯ

Арутюнян А.А. – Секретное письмо депутата османского парламента А. Времяна, адресованное Талеату.....	3
Галустян Р.А. – Уничтожение армянской интеллигенции во время геноцида армян (1915-1916 гг.).....	15
Махмурия Г.Г. – От Брест-Литовского мира к Мудросскому перемирию: история невыполнения договоров.....	21
Свазян Г.С. – Основы изучения истории страны Алуанк.....	40
Амада К. (Япония, Токио) – Нерсес Шнорали в русской теологии XIX века.....	67
Харатян А.А. – Армянская колония Смирны (вторая половина XVIII в.-1922).....	85
Карагёзьян А.А. – Отражение мифологических представлений в именах правителей Ванского царства.....	99
Абисогомонян Р.В. – Военный фактор в борьбе за энергоресурсы.....	108
Матевосян М.М. – Роль польской армянской общины в развитии отношений между Арменией и Польшей.....	115

Бегларян А.С. – Процесс развития гражданского общества в Армении.....	123
Овсепян М.В. – Деятельность патриарха Завена на страницах константинопольской дашнакской периодики (1909-1915, 1918-1922 гг.).....	131
Багдасарян С.Г. – Возможные пути развития ситуации при ненасильственном сопротивлении.....	140
Петросян Д.Т. – Историко-политическая и демографическая ситуация в Самцхе-Джавахети и Цалке.....	145
Амирджанян А.О. – Вопросы вероотступничества в протоколах судебной инстанции Армянской территориальной консистории Грузии и Имерети.....	159
Абраамян Г.Б. – К вопросу об интернализации Арцахской проблемы.....	169
Сарибекян С.Л. – О задаче исследования геополитического ресурса “государственная территория”.....	179
Есоян М.А. – Освещение армянских реформ сирийской газетой “Ал-Такаддум” (1912-1914 гг.).....	186
Оганян С.Т. (Республика Ирак, г. Багдад)– Роль армянских женщин в общественной жизни иракской армянской общины (1915-2003 гг.).....	192
Арутюнян Т.О. – Кризис общественных идеалов в современной армянской периодике.....	203

ФИЛОСОФИЯ ИСТОРИИ

Бежанян А.Г. – Краткий обзор теорий диаспоры.....	211
--	-----

ВОСТОКОВЕДЕНИЕ

Минасян Н.А. – Деятельность Фетуллаха Гюлена в тюркоязычных республиках Центральной Азии.....	228
--	-----

ЭКОНОМИКА

Бабаян А.С. – Важнейшие вопросы стратегического планирования предприятий.....	238
--	-----

ФИЛОСОФИЯ И ПРАВО

Вартанова Ж.А. – Об эстетическом восприятии.....	247
---	-----

СОЦИОЛОГИЯ

Галстян Н.М. – Земляческие союзы и особенности формирования гражданского общества в Армении.....	254
---	-----

ЯЗЫКОЗНАНИЕ И ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ

Долуханян А.Г. – Война Вардананц по Д. Демирчяну.....	267
Амбарцумян В.Г. – Лексикологические и этимологические уточнения и дополнения в отдельную тематическую группу слов индоевропейского происхождения.....	279
Оганнисян М.В. – Стилистико-фонетические особенности поэзии Ваана Теряна.....	299
Абрамян А.А. – К вопросу о наименовании “lëxtər” в амшенском диалекте.....	307

КУЛЬТУРА И ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ

Мартыненко И.Э. (Республика Беларусь, г. Гродно) – Понятие и состав историко-культурного наследия Республики Армения.....	314
--	-----

АРХЕОЛОГИЯ И ЭТНОГРАФИЯ

Хачатрян Ж.Д. – <i>Сисиан (Сисаван)</i>	330
--	-----

ЖУРНАЛИСТИКА

Торосян М.Г. – <i>Вопросы культуры и её восприятия в электронной прессе РА</i>	335
Алоян Л.А. – <i>Критика младотурок на страницах газеты “Мшак”</i>	340

РЕЦЕНЗИИ

Даниелян Э.Л. – <i>Николай Оганесян. Царь царей Тигран Великий и армянская империя в оценке современной арабской историографии</i>	350
Хачатрян С.М. – <i>А. Овсепян. Великая Отечественная война была также борьбой армянского народа за существование</i>	354
Долуханян Л.К. – <i>Творческий мир архитектора Айка Варданяна</i>	358
Саргсян М.Т. – <i>Мартын Багдасарян. Освобождение</i>	361

ПАМЯТНЫЕ ДАТЫ

Варданян В.М. – <i>Выдающийся историк-источниковед</i>	363
---	-----

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Закарян С.А. – <i>Сен Аревшатян в арменоведении</i>	367
<i>Выдающийся исследователь и организатор науки</i>	371

СЛОВО ПАМЯТИ

<i>Николай Котанджян</i>	374
--------------------------------	-----

CONTENTS

HISTORY AND POLITICAL SCIENCE

A. Harutyunyan – <i>The Secret Letter of A. Vramyan, a Member of the Ottoman Parliament, Addressed to Taleat</i>	3
R. Galustyan – <i>The Extermination of the Armenian Intelligentsia during the Armenian Genocide (1915-1916)</i>	15
G. Makhmourian – <i>From the Brest Litovsk treaty to the Armistice of Mudros: History of Non-Compliance with Conventions</i>	21
H. Svazyan – <i>Research into the History of Agnank</i>	40
K. Hamada (Japan, Tokyo)– <i>Nerses Shnorhali in Nineteenth-Century Russian Theology</i>	67
A. Kharatyan – <i>The Armenian Colony of Smyrna (the Second Part of XVIII c. – 1922)</i>	85
A. Gharagozyan – <i>The Reflection of Mythological Ideas in the Royal Names of Van Kingdom</i>	99
R. Abisoghomonian – <i>Military Factor as a Key in Struggle for Energy Resources</i>	108
M. Matevosyan – <i>The Role of the Polish Armenian Community in the Development of Relations between Armenia and Poland</i>	115
A. Beglaryan – <i>The Process of Development of Civil Society in Armenia</i>	123

M. Hovsepyan – <i>The Coverage of Patriarch Zaven Activities in Pro-Arf Periodicals of Constantinople (1909-1915, 1918-1922)</i>	131
S. Baghdasaryan – <i>Non-Violent Resistance: Ways of Development</i>	140
D. Petrosyan – <i>Political-Historical and Demographic Situation in Samtskhe-Javakhk and Tsalka</i>	145
H. Amirjanian – <i>Apostasy Issues in the Proceedings of Armenian Consistory of Georgia and Imereti</i>	159
H. Abrahamyan – <i>The Issue on the Internationalization of Artsakh Problem</i>	169
S. Saribekyan – <i>On Studying Geopolitical Resource “State Territory”</i>	179
M. Esayan – <i>On the Implementation of Reforms in Armenia in Syrian “Al-Takaddum” Newspaper (1912-1914)</i>	186
S. Ohaniyan (The Republic of Iraq, Baghdad)– <i>The Armenian Woman’s Role in the Iraqi-Armenian Community (1915-2003)</i>	192
T. Harutyunyan – <i>The Crisis of Social Ideals in Modern Armenian Periodicals</i>	203
PHILOSOPHY OF HISTORY	
A. Bejanian – <i>Diaspora Theories: a Short Review</i>	211
ORIENTAL STUDIES	
N. Minasian – <i>Fethullah Gulen’s Activities in Turkic-Speaking Republics of Central Asia</i>	228
ECONOMICS	
A. Babayan – <i>On Most Important Issues of Strategic Planning of Enterprises</i>	238
PHILOSOPHY AND LAW	
Zh. Vartanova – <i>On Aesthetic Perception</i>	247
SOCIOLOGY	
N. Galstyan – <i>Compatriotic Unions and the Peculiarities of the Civil Society Formation in Armenia</i>	254
LINGUISTICS AND LITERARY STUDIES	
A. Dolukhanyan – <i>Vardanants War According to Demirchian</i>	267
V. Hambartsumyan – <i>Semasiological and Etymological Clarifications and Additions of Armenian Units Making the Semantic Group of Indo-European Origin</i>	279
M. Hovhannisyan – <i>The Stylistic-Phonetic Peculiarities of Vahan Teryan’s Poetry</i>	299
A. Abrahamyan – <i>“Lēxtər” in Hamshen Dialect</i>	307
CULTURE AND ART HISTORY	
I. Martynenko (Republic of Belarus, Grodno)– <i>On Historical and Cultural Heritage of the Republic of Armenia</i>	314
ARCHAEOLOGY AND ETNOGRAPHY	
J. Khachatryan – <i>Sisian (Sisavan)</i>	330
JOURNALISM	
M. Torosyan – <i>Perception of Culture in a Number of RA Electronic Newspapers</i>	335
L. Aloyan – <i>The Criticism of Young Turks in “Mshak” Newspaper</i>	340
LITERARY REVIEWS	
E. Danielyan – <i>Nikolay Hovhannisyan. King of Kings Tigran the Great and the Armenian Empire as Evaluated by Modern Arab Historiography</i>	350
S. Khachatryan – <i>The Great Patriotic War was also the Struggle for Existence of the Armenians</i>	354
L. Dolukhanyan – <i>The Creative World of Hayk Vardanyan, the Architect</i>	358
M. Sargsyan – <i>Martin Baghdasaryan. Liberation</i>	361

MEMORABLE DATES

V. Vardanyan – *Outstanding Historian and Specialist on Sources*.....363

OUR JUBILEES

S. Zakaryan – *Sen Arevshatyan in Armenology*.....367

Outstanding Researcher and Science Authority.....371

WORD OF MEMORY

Nikolay Kotanjyan.....374

Համակարգչային էջադրում՝ *Մարտիրոսյան Թ. Բ.*
Компьютерная пагинация – *Мартиросян Т.И.*

Հրատ. պատվեր N 445
Ստորագրված է տպագրության 3.VI.2013 թ.:
Տպագրական 24 մամուլ: Տպաքանակը՝ 200:
ՀՀ ԳԱԱ տպարան, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24:
Խմբագրության հասցեն՝ 0019, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24-գ:

Հեռ.՝ 564180, 581902:
Подписано к печати 3.VI.2013 г.
24 печатных листа. Тираж – 200. Типография НАН РА,
Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24.
Адрес редакции: 0019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24 г.

Тел. 564180, 581902

Հանդեսի պաշտոնական կայքէջը՝ <http://lraber.sci.am>
Հանդեսի էլեկտրոնային հասցեն՝ lraber@sci.am

Официальный сайт журнала: <http://lraber.sci.am>

Электронная почта журнала: lraber@sci.am